

BÖLÜM 2

Akalar

Akalar Antik Yunanistan'da bir soydur. MÖ 2000 senesi başlarında kuzeyden ve doğudan göçen kavimlerin Yunanistan'daki Kar'larla birleşip kaynaşmasından doğmuş yeni bir soy olduğu yarımadaya kuzeyden güneyden geldikleri varsayılmaktadır. Avrupa'dan gelen İndrogermenlerle adalardan Yunanistan'a geçen Anadoluların kültür ile dil özelliklerini taşırlar. Grekçe öğeleri az eskicil Bir Yunanca konuşurlardı. MÖ 1600'dan sonra yüksek ve orijinal bir kültür yarattılar. Yunanistan'da birçok krallıklar kurdular. Bu krallıklar içinde çok yakın ve sık ilişkiler vardı. Zaman zaman çeşitli nedenlerle krallıklar arasında savaşlar meydana gelmiş, güçlü krallar krallıklara hâkim olmuş, arada deniz ötesi savaşlara çıkmışlardır. Lakin hiçbir zaman kent devletleri merkezi bir devlet çatısında birleştirilemedi. En büyük devletler bile derebeylik nitelikten kurtulamadı. Yazıyı bilirlerdi. Dini yaşamlarında yaratıcı kültürden ölümler kültü daha fazla yer tutardı. Ölümlerin farklı bir dünyada yaşadıklarına inanırlardı. Akaların siyasal anlamda en güçlü oldukları devir MÖ 1400-1200 seneleri arasındır. Bu devirde bütün Peloponnes'i içine alan büyük devletler kurdukları, devletler arasında sıkı kültür ve ticaret bağları geliştirdiler. Troia savaşları da Akaların komşu devletlere yayılmasının bir neticesidir.^[2]

Paris

Paris, Priamos'un eşi Hekabe'den doğan küçük oğludur. Kraliçe onu doğurmadan bir gün evvel rüya görür. Karnından çıkan bir alev Truva surlarını sarıp tüm şehri yangına çevirir. Falcılar bunu kötüye yorumlayarak doğacak çocuğun tüm şehrin yıkımına neden olacağını söylemişler. Bebek doğunca Priamos kurtlar kuşların yemesi için onu bir uşağı ile İda dağına bıraktırmış, ama bir dişi ayı Paris'i emzirmiş, sonra bir çoban onu bulmuş, kendi çocukları ile beraber büyütmüştür. Paris, İda dağında güzelliği ve çalışkanlığı ile ünlü bir çoban olmuş sürülerine iyi baktığından ona koruyucu manasına gelen Alexsandros adını vermişler. O esnarlarda Peleus ve Thetis'in Olimpos'ta yapılan düğün törenine kötü bir hadise çıkmasını diye kavga tanrıçası Eris davet edilmemiş. Buna sinirlenen Eris bir altın elmanın üstüne en güzeline diye yazarak atar Hera Athena ve Aphrodite'ten her biri en güzel tanrıçanın kendisi olduğunu iddia eder. Zeus en güzelini seçmek için her nedense Paris'i hakem olarak seçer ve Tanrıçaları rehber Tanrı Hermes ile İda dağına gönderir. Tanrıçaların her birisi Paris'e altın elma karşılığında bir bağışta bulunmaya söz verir. Hera Asya Krallığını, Athena sonsuz zeka ve savaşta yenilmezliği, Aphrodite ise Spartalı Helen'in aşkını vaat etmiş. Paris elmayı Aphrodite vermiş o günden sonra da Helen'in aşkıyla yanıp tutuşmuş. Bu esnarlarda Troya'da yarışlar düzenlenmektedir. Bu yarışların mükafatı yetiştirilmiş bir boğadır. Paris boğayla birlikte şehre gider yarışlara katılır ve birinci olur. Bunun üzerine kardeşleri onu kıskanırlar, öldürmeye yeltenirler. Kız kardeşi bilici Cassandra da onu tanımış ve Truva'nın felaketine neden olacağından onu hemen öldürmesini söylemiştir. Paris, Zeus tapınağına sığınmış. Babası Priamos ve annesi Hekabe öldükleri oğullarını o olduğunu anlayınca çok mutlu olmuşlar.

Truva Savaşı

Truva'da üst üste 19 katman farklı medeniyet kalıntısı var. Homeros, "*İlyada*"sında Troya savaşını detaylarıyla anlatmaktadır. Sözlü gelenekten yazıya MÖ 5. yüzyılda geçmiştir lakin nasıl geçtiğini bilemediğimiz gibi, metinde geç dönemde yapılan değişikliklerin tam amacını kestirmek bizim için zordur. Ama Homeros bir savaşın toprağı bereketli Troya'da olduğunu söylüyor. Şu çok ünlü Troya savaşının öyküsü ise kısaca şöyle ortaya çıkmıştır. Homeros'un İlyada isimli destanı Troya destanı ismini taşısa da orada Truva savaşı efsanesinin sadece bir kısmı anlatılmıştır. Efsaneye göre Truva şehri kral sülalesinin atalarından biri olan Tros tarafından kurulmuştur. Tros Zeus'un oğlu Dardanos'un torunudur. Tros'un torunu Laomedon Truva surlarını tanrı Apollon ile tanrı Poseidon'a inşa ettirmiştir. Asıl Truva savaşı efsanesinde Tros'un kendisi hiçbir rol oynamaz efsanedeki kahramanların babası Priamos Tros'un torunu Laomedon'un oğludur. Troya efsanesinin ana kahramanı Paris'tir.

Savaşın nedenleri

Paris, Truva Sarayında bir müddet yaşadıktan sonra Yunanistan'a, Sparta'ya gitmek üzere gemileri hazırlatır ve oraya gider. O esnarlarda Sparta kralı olan Menelaos ve karısı güzel Helena'nın misafiri olur. Helen Sparta kralı Tyndros'un eşi Leda ve tanrı Zeus'un kızıdır. Helen büyür güzeller güzeli bir kız olur ve evlenme yaşına geldikten sonra kocası olarak Menelaos'u seçer. Menelaos büyük babası Katreus'un ölümü üzerine Girit'e gittiğinde Paris onun hazineleri ve bazı malları ile Helen'i kaçıırır. Menelaos karısının kaçırıldığı haberini alınca ağabeyi Mykenai kralı Agememnon'u yardıma çağırır. Önce savaş çıkmasın diye Menelaos ile beraber Truva'ya elçi gider. Lakin bu elçilik muvaffakiyetsizlikle sonuçlanır. Bunun üstüne Odysseus Truva savaşında Akaların en büyük kahramanı Akhilleus'u savaşa katılması için bulur getirir. Çünkü Akaların kahini Kalkhas eğer Akhilleus savaşa katılmazsa Truva'nın alınamayacağını söylemiştir. Ancak birçok Aka kralları gibi çok zorlu ve uzun süreceği anlaşılan Truva Savaşı'na bu kahraman da katılmak istememiştir. Bu sebepten dolayı saklanmış lakin Odysseus onu saklandığı yerde bulmuş ve Aka ordularının toplandığı Aulis'e getirmiştir. Aka donanması buradan hareketle ilk seferde Mysia bölgesine çıkarma yapmıştır. Akalar Tros'a vardıklarını zannederek buralarda yağmaya başlamışlar ve yanlış yerde olduklarını fark ederek gemilerine binerek denize açıldılar. Akalar daha sonra tekrar Aulis' de toplanırlar ve sonunda Truva'ya varırlar.